

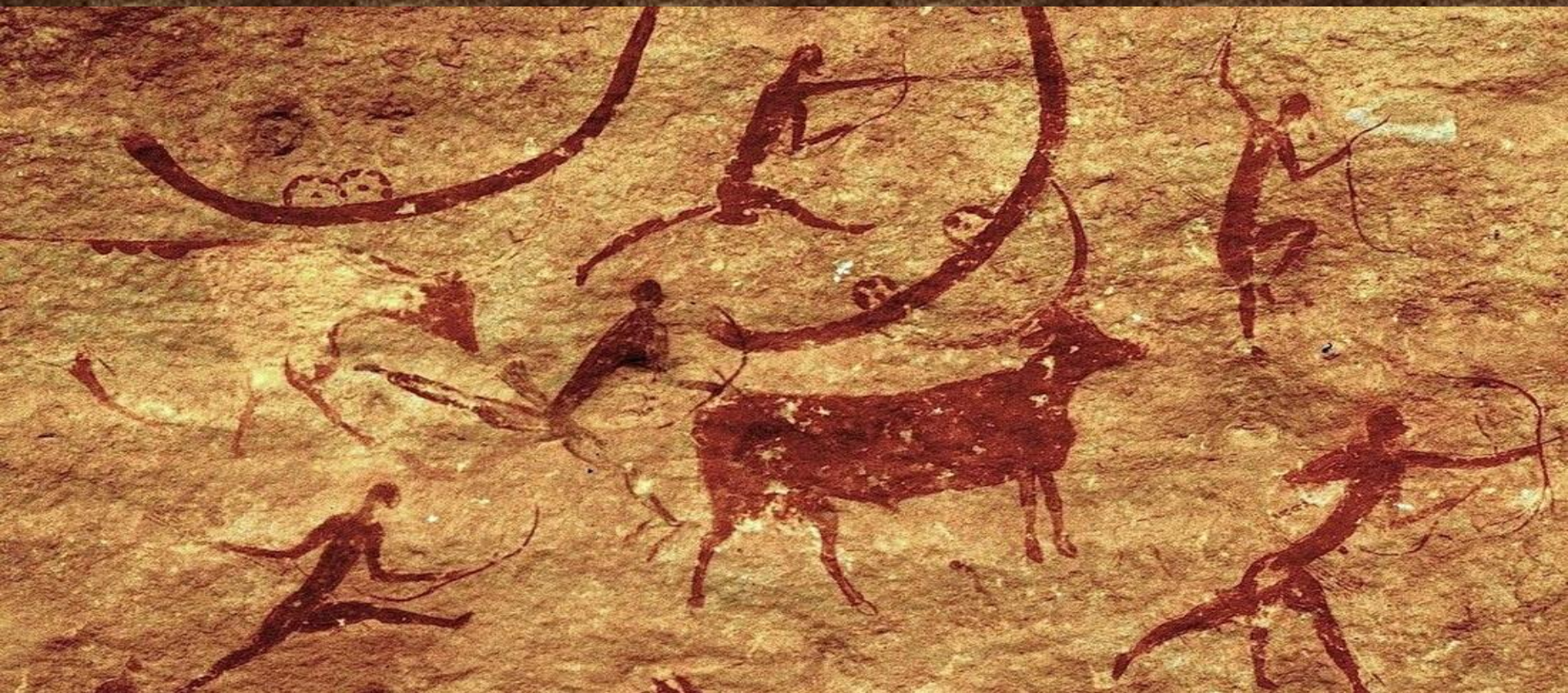
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΟΛΑ ΕΙΝΑΙ ΧΡΩΜΑ

Το χρώμα συνόδευσε τις εξελίξεις των μεγαλύτερων
κινημάτων στην ιστορία της τέχνης.

**Τα πρώτα χρώματα που εφευρέθηκαν από
τους καλλιτέχνες πριν 40.000 χρόνια, ήταν ένας
συνδυασμός χώματος, ζωικού λίπους, καμένου άνθρακα
και κιμωλίας.**

Έτσι, δημιούργησαν μια βασική παλέτα πέντε χρωμάτων: κόκκινο, κίτρινο, καφέ, μαύρο και λευκό. Έκτοτε, η ιστορία του χρώματος υπήρξε μια διαρκής ανακάλυψη.

Τα χρώματα είναι μία κωδικοποίηση του ανθρώπινου νευρικού συστήματος για να διακρίνει τα μήκη κύματος του φωτός που αντιλαμβανόμαστε στο αισθητήριο όργανο της όρασης. Για την περιγραφή και χρήση των χρωμάτων έχουν αναπτυχθεί διάφορες προσεγγίσεις περιγραφής τους, τα χρωματικά μοντέλα.

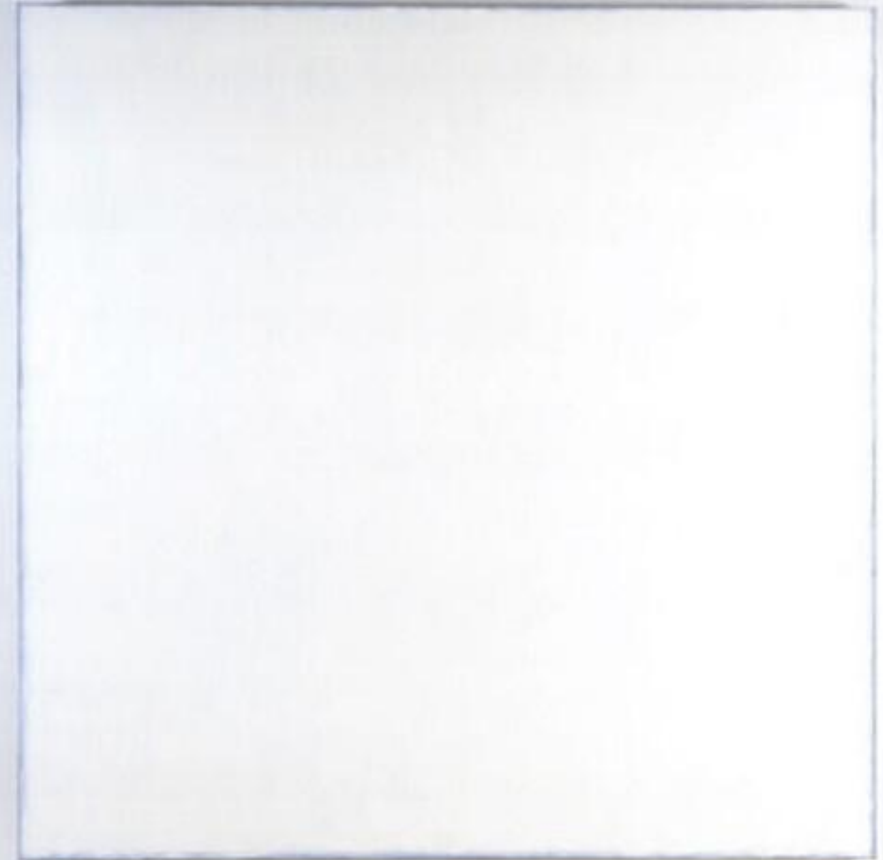
Αποτελούνται από τον συνδυασμό κάποιων λίγων χρωμάτων, των βασικών του κάθε μοντέλου. Έτσι προσεγγίζουν αρκετά την εικόνα που βλέπουμε, με διαφορετική ακρίβεια το καθένα. Τα χρώματα αυτά και οι μέθοδοι διαφέρουν από μοντέλο σε μοντέλο.

Η εφεύρεση νέων χρωστικών συνόδευσε τις εξελίξεις των μεγαλύτερων κινημάτων της ιστορίας της τέχνης, από την Αναγέννηση μέχρι τον Ιμπρεσιονισμό καθώς οι καλλιτέχνες πειραματίστηκαν με χρώματα που δεν είχε δει ποτέ η ιστορία της ζωγραφικής.

ΛΕΥΚΟ: Από όλες τις χρωστικές ουσίες που έχουν απαγορευτεί κατά τη διάρκεια των αιώνων, το χρώμα που έλειψε μάλλον περισσότερο στους ζωγράφους, είναι το λευκό. Αν και το λευκό μπορεί να αντικατοπτρίσει μια λάμψη φωτός όπως κανένα άλλο χρώμα, η παραγωγή του ήταν κάθε άλλο παρά γοητευτική.

ΜΩΒ: «Ανακάλυψα τελικά το πραγματικό χρώμα της ατμόσφαιρας», είχε πει ο Claude Monet. «Είναι βιολετί. Ο φρέσκος αέρας είναι βιολετί». Οι ιμπρεσιονιστές λάτρευαν τόσο αυτή τη νέα απόχρωση που οι κριτικοί κατηγόρησαν τους ζωγράφους ότι είχαν «βιολετομανία». Οι μοβ σκιές και οι λεβάντες που ζωντανεύουν τα τοπία του Monet, οφείλουν πολλά στον Αμερικανό ζωγράφο, John Goffe Rand.

ΠΡΑΣΙΝΟ: Ενώ το πράσινο χρώμα σηματοδοτεί τη φύση και την ανανέωση, οι χρωστικές του είναι μερικές από τις πιο δηλητηριώδεις στην ιστορία. Το 1775, ο σουηδός χημικός Carl Wilhelm Scheele εφηύρε μια θανατηφόρα απόχρωση: το πράσινο του Scheele, μια λαμπρή χρωστική γεμάτη με το τοξικό χημικό αρσενικό. Φθηνό στην παραγωγή, το πράσινο του Scheele έκανε αίσθηση στην βικτοριανή εποχή, παρόλο που πολλοί υποψιάζονταν πως το χρώμα ήταν επικίνδυνο.

ΜΑΥΡΟ: Η πιο σκοτεινή
χρωστική ουσία,
παραγόταν από την
καύση οστών ζώων σε
έναν θάλαμο χωρίς αέρα.
Κι ενώ οι ιμπρεσιονιστές
απέφυγαν τις «μαύρες
περιοχές» και βασίζονταν
σε άλλα χρώματα για να
αποδώσουν το σκοτάδι,
αμερικανοί καλλιτέχνες
στη δεκαετία του '50 και
'60 έδωσαν έμφαση στο
μαύρο.

ΚΟΚΚΙΝΟ: Η κόκκινη ώχρα είναι μία από τις παλαιότερες χρωστικές που χρησιμοποιούνται ακόμη. Βρίσκεται σε έδαφος πλούσιο σε σίδηρο και πρωτοχρησιμοποιήθηκε ως καλλιτεχνικό υλικό την προϊστορική εποχή. Τον 16ο και 17ο αιώνα, η πιο δημοφιλής κόκκινη χρωστική προερχόταν από ένα έντομο που μπορούσε να παράγει μια έντονη κόκκινη χρωστική ουσία.

ΜΠΛΕ: Από τη
Μεσαιωνική εποχή, οι
ζωγράφοι απεικόνιζαν
την Παναγία με μια
λαμπερή μπλε ρόμπα,
επιλέγοντας το χρώμα
όχι για τον
θρησκευτικό
συμβολισμό του, αλλά
για την μεγάλη του
αξία. Για εκατοντάδες
χρόνια, το κόστος του lapis
lazuli ανταγωνίστηκε
ακόμη και την τιμή του
χρυσού.

ΚΙΤΡΙΝΟ: Λίγοι καλλιτέχνες στην ιστορία είναι γνωστοί για τη χρήση του κίτρινου, αν και οι Joseph Mallord William Turner και Vincent van Gogh είναι οι πιο αξιοσημείωτες εξαιρέσεις. Ο Turner αγάπησε τόσο αυτό το χρώμα που οι κριτικοί χλεύαζαν τον Βρετανό ζωγράφο, γράφοντας ότι οι εικόνες του «έπασχαν από ίκτερο» και ότι ο καλλιτέχνης μπορεί να έχει κάποια διαταραχή της όρασης.

α. Τι χρώμα έχει η θάλασσα;

Η φύση

Η φύση διαθέτει μια ατέλειωτη ποικιλία χρωμάτων και σχημάτων. Τα είδη των πουλιών, των ψαριών, των φυτών έχουν χρώματα που υπερβαίνουν κάθε φαντασία. Κάθε εποχή χρωματίζει τη φύση με τα δικά της χρώματα. Τα κίτρινα του καλοκαιριού, τα γήινα χρώματα της φθινοπωρινής γης, όλα αλλάζουν ανάλογα με τις εποχές. Η κάθε αλλαγή μας προκαλεί ένα διαφορετικό συναίσθημα. 📄

Το φως

Κατά τη διάρκεια της ημέρας, ανάλογα με την ώρα και τις ατμοσφαιρικές συνθήκες, η φύση αλλάζει χρωματισμούς. Οι σκιές άλλοτε φαίνονται χρωματιστές, άλλοτε γκριζες. Όλοι μαγεύονται μπροστά σ' ένα ηλιοβασίλεμα. Ίσως γιατί μπορούν να διακρίνουν στον ουρανό όλα τα χρώματα της ίριδας ή επειδή τελειώνει η μέρα.

Έχεις αναρωτηθεί, γιατί μας αρέσει να κοιτάμε τη θάλασσα; Μήπως επειδή αλλάζει συνεχώς; Παρατήρησε τη θάλασσα. Θα δεις πως καθρεφτίζει ό,τι υπάρχει γύρω της (εικ. 31).

Εξασκώ τη ματιά μου

🐟 Κοίταξε από το παράθυρό σου τον άσπρο τοίχο που «ακουμπά» στον ουρανό. Συνήθως περνάει απαρατήρητος. Υπάρχουν μέρες, όμως, που σε γεμίζει αισιοδοξία σαν τον κοιτάς. Αναρωτήθηκες ποτέ γιατί;

30. «Λεωφορείο στη βροχή» Νίκος Μ. 14 ετών

Πώς βλέπω το χρώμα

Ο λόγος για τον οποίο βλέπουμε τα πράγματα είναι το φως. Χωρίς αυτό, στο σκοτάδι, δεν μπορούμε να δούμε ούτε χρώματα, ούτε αντικείμενα. Το φως φθάνει στο μάτι μας είτε απευθείας από τις πηγές που το εκπέμπουν είτε μετά από ανάκλαση* από τις διάφορες επιφάνειες.

Το φως του ήλιου ή μιας άλλης πηγής που φαίνεται άσπρο, στην πραγματικότητα είναι ένα άθροισμα όλων των χρωμάτων. Μπορούμε να δούμε την πολυχρωμία του φωτός, με τη βοήθεια ενός διάφανου πρίσματος ή ενός CD.

Το υπέροχο ουράνιο τόξο δεν είναι τίποτα άλλο από μια χρωματική ανάλυση του φωτός, σε μεγάλη κλίμακα, με τη βοήθεια των σταγόνων της βροχής.

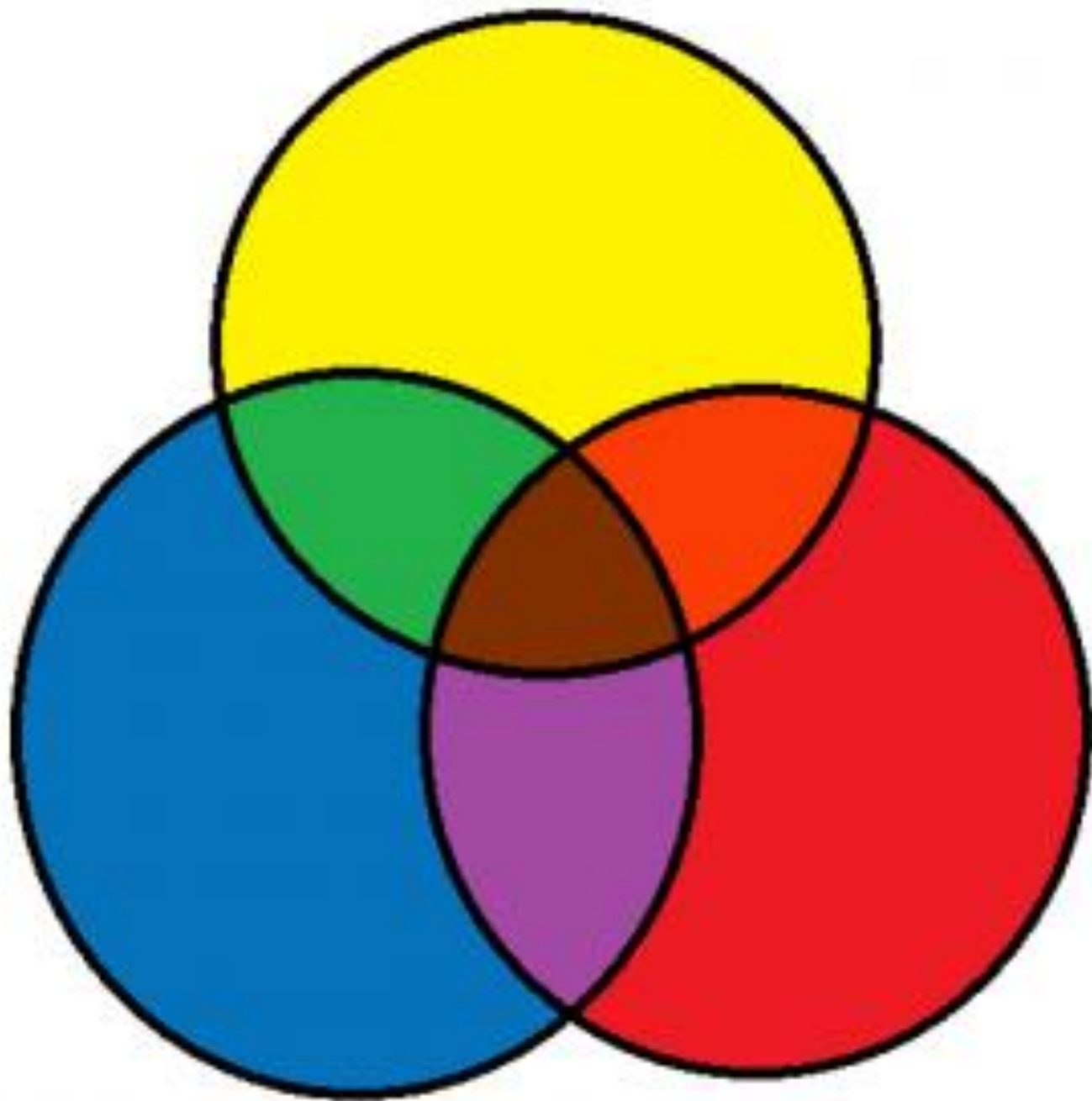
Βλέπουμε τα χρώματα και επειδή η κάθε χρωματιστή επιφάνεια ανακλά μόνο το δικό της χρώμα του φωτός, ενώ απορροφά όλα τα υπόλοιπα, για παράδειγμα, μια κόκκινη επιφάνεια ανακλά μόνο το κόκκινο φως και απορροφά όλα τ' άλλα.

Μια επιφάνεια που φαίνεται λευκή, ανακλά όλες τις φωτεινές ακτίνες, ενώ μια μαύρη τις απορροφά όλες. Σε αντίθεση με την ανάμειξη των χρωμάτων του φωτός με την οποία δημιουργείται το λευκό, αν αναμείξουμε όλα τα υλικά μας χρώματα, το αποτέλεσμα που θα προκύψει είναι σχεδόν μαύρο χρώμα.

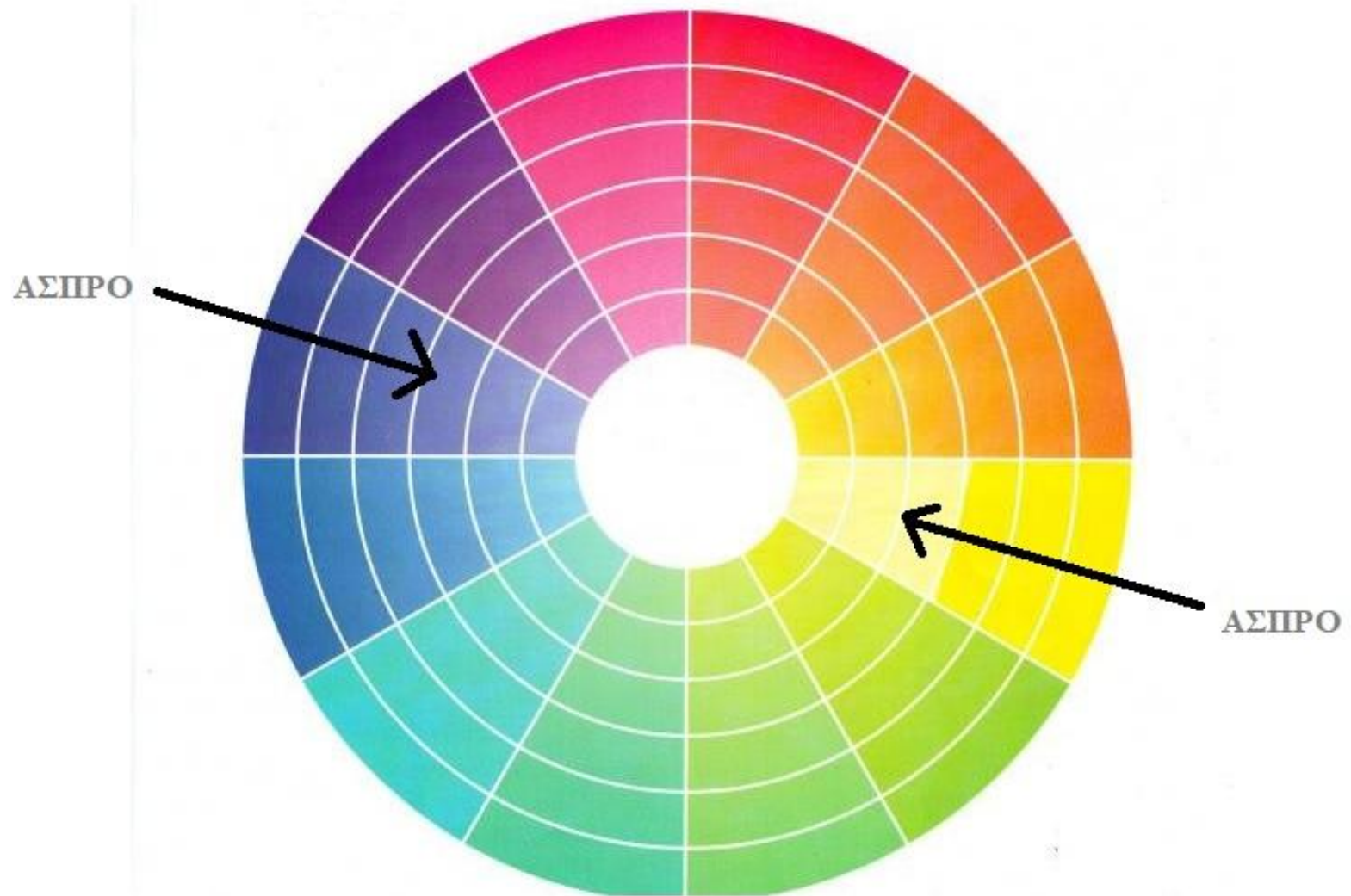
Το φως στη ζωγραφική

Το φως και οι ιδιότητές του, όπως είναι φυσικό, έχουν απασχολήσει και τους ζωγράφους. Οι Ιμπρεσιονιστές (εικ. 47) και οι Πουαντιγιστές ζωγράφοι (εικ. 65) μελέτησαν συστηματικά την επίδραση του φωτός στη δημιουργία των χρωμάτων. Οι Ιμπρεσιονιστές βγήκαν από το εργαστήριό τους στη φύση και προσπάθησαν ν' αποδώσουν τη φευγαλέα εντύπωση της πραγματικότητας κάτω από την επίδραση του φωτός. Πολλοί καλλιτέχνες μέχρι σήμερα προσανατόλισαν το έργο τους στη μελέτη του φωτός.

Τον 20ό αιώνα το ίδιο το φως χρησιμοποιήθηκε στην Τέχνη ως πλαστικό* στοιχείο (εικ. 45)..

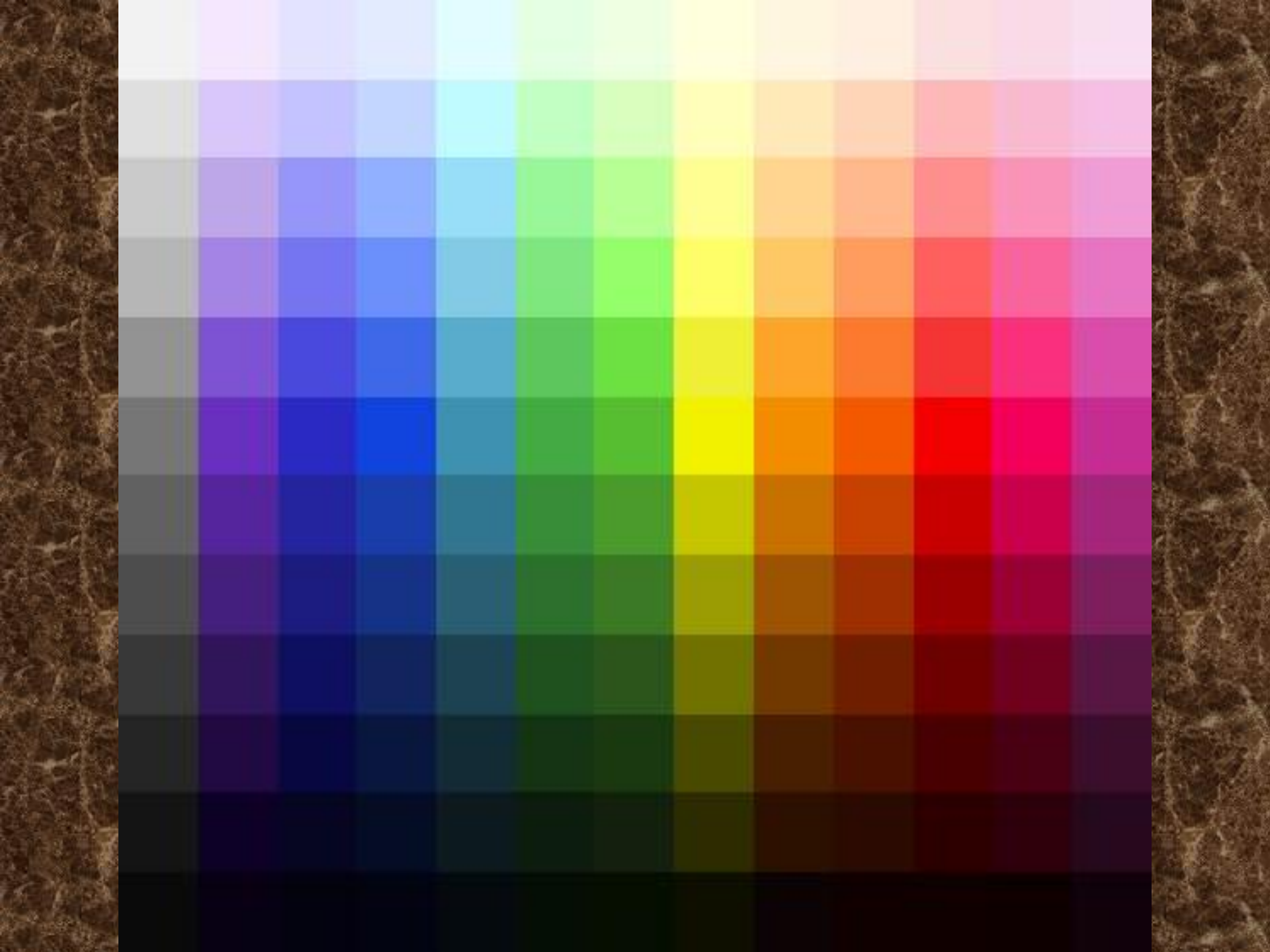

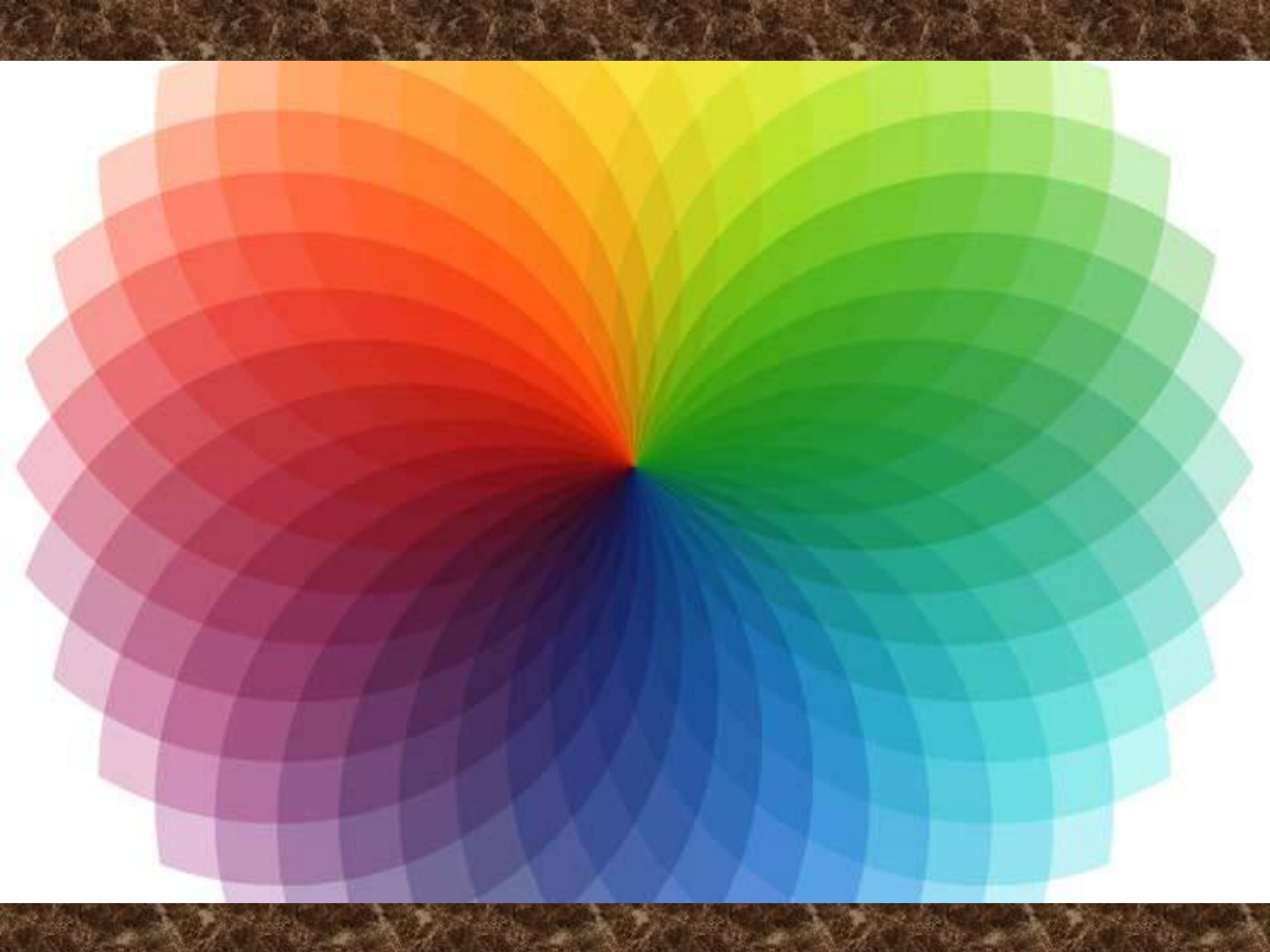

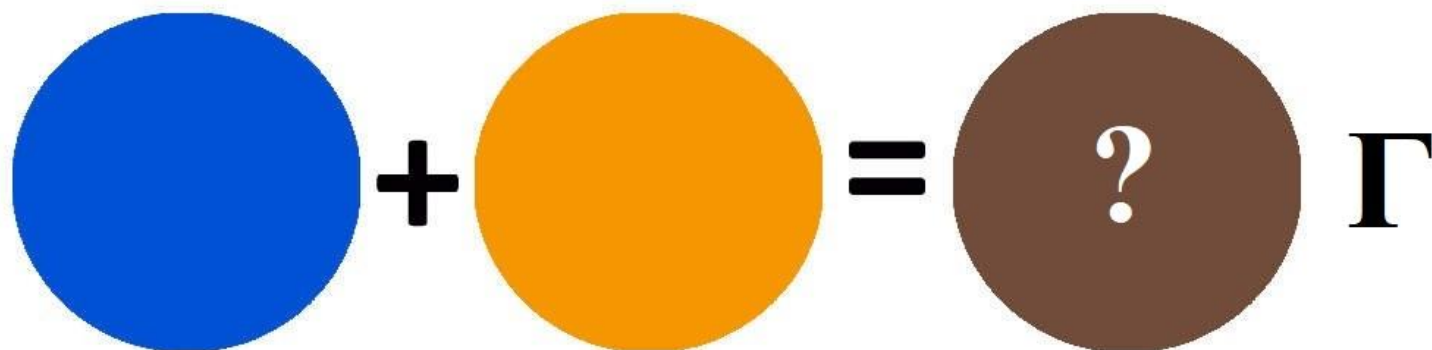
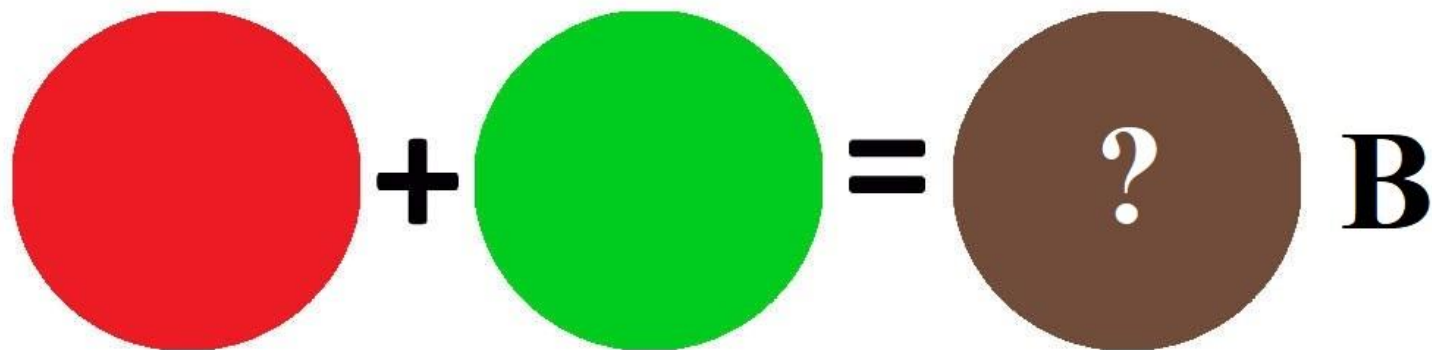
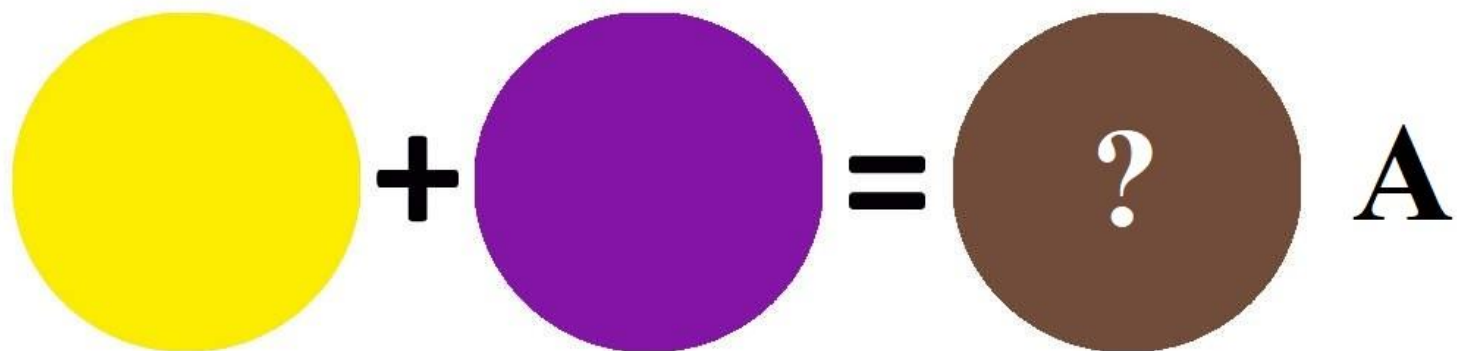
ΤΟΝΙΚΕΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΒΑΣΙΚΩΝ & ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ

Υπάρχει το λεγόμενο **ΧΡΩΜΑΤΟΛΟΓΙΟ**
όπου ο/η καθένας/καθεμιά μπορεί να
τσεκάρει τις επιθυμητές αποχρώσεις:

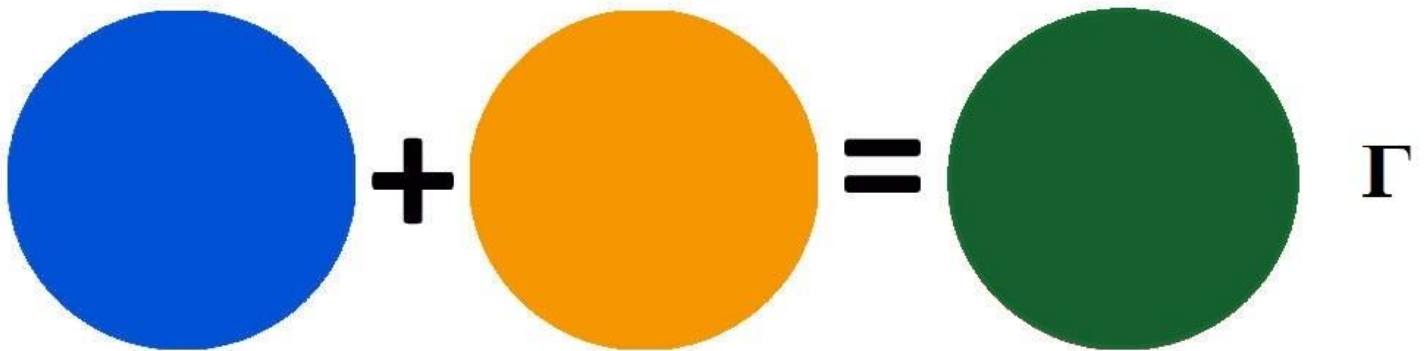
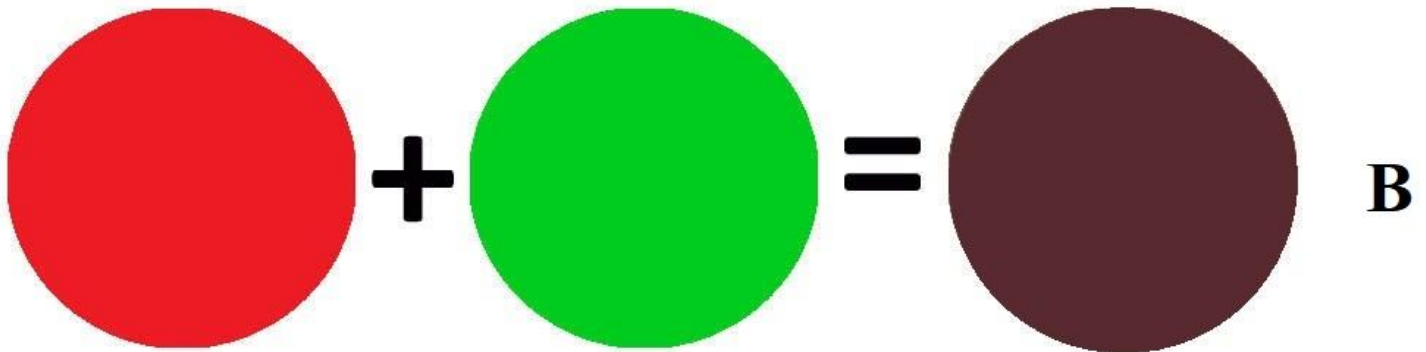
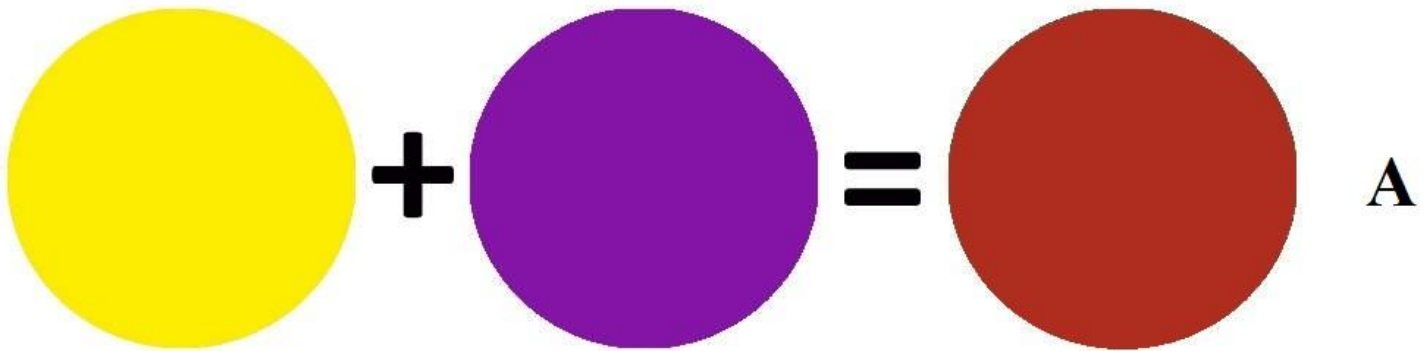

*** ΠΟΙΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΒΓΑΖΟΥΝ ΟΙ ΕΞΗΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ;**

*** ΠΟΙΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΒΓΑΖΟΥΝ ΟΙ ΕΞΗΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ;**

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΝΙΚΩΝ ΚΛΙΜΑΚΩΝ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΝΙΚΩΝ ΚΛΙΜΑΚΩΝ

Ηλεκτρονικά χρώματα

✚ Υπάρχει σκάνερ στον υπολογιστή του σχολείου; Σάρωσε το έργο σου και άλλαξέ του τα χρώματα. Πρόσθεσε καινούρια στοιχεία. Εκτύπωσέ το σε χοντρό χαρτί και συνέχισε ζωγραφίζοντας πάνω του με ξυλομπογιές ή τέμπερες, λαδοπαστέλ ή κηρομπογιές.

Φανταστικά ζώα

✚ Υλικά: Ένα παλιό φανελάκι ή οποιοδήποτε μαλακό ρούχο, πλαστικά χρώματα, πινέλα, λεπτό σπάγκο, συρραπτικό, κόλλα παχύρρευστη, ψαλίδι, σύρμα, κόφτη, εφημερίδες, κουμπιά, καπάκια, αλουμινόχαρτο και ό,τι άλλο άχρηστο υλικό σκεφθείς ανάλογα με το θέμα σου.

✚ Κατασκεύασε με διπλό σύρμα το σκελετό ενός φανταστικού ζώου. Στρίψε το κατάλληλα για να σχηματιστούν τα μέλη (πόδια, φτερά ή πλοκάμια κτλ. (εικ.36). Κάνε μια σφαίρα από εφημερίδα και δέσε την στη θέση του κεφαλιού (εικ.37). Ντύσε το σύρμα με κομμάτια εφημερίδας που θα τυλίξεις με σπάγκο. Κάλυψε την κατασκευή σου με το ύφασμα. Μπορείς να τρυπήσεις το ρούχο, να το γεμίσεις, να το συρράψεις. Κόλλησε στη θέση των ματιών καπάκια ή κουμπιά, ή ό,τι άλλο φανταστείς.

Διάλεξε τα χρώματα που προτιμάς, χρωμάτισε την κατασκευή σου και ζωγράφισε τις λεπτομέρειες (εικ.38).

34. «Τα δικά μου χρώματα» Ιβάν Π. 12 ετών

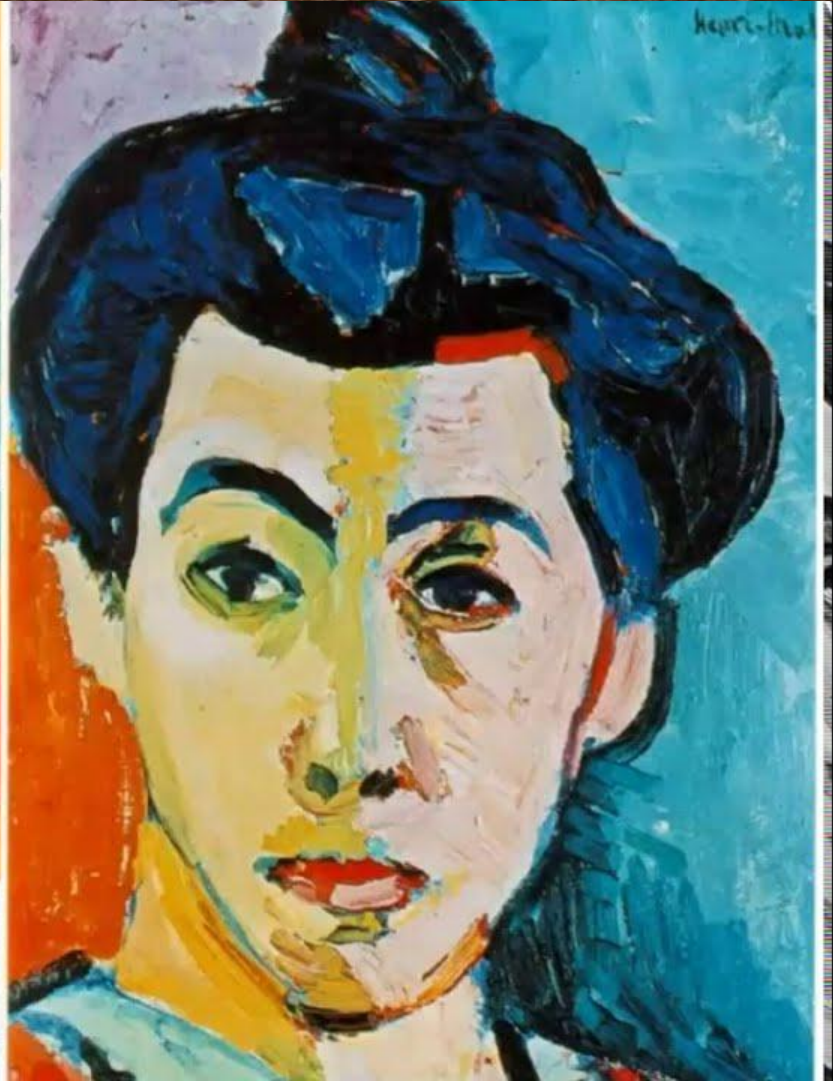

in ear
america

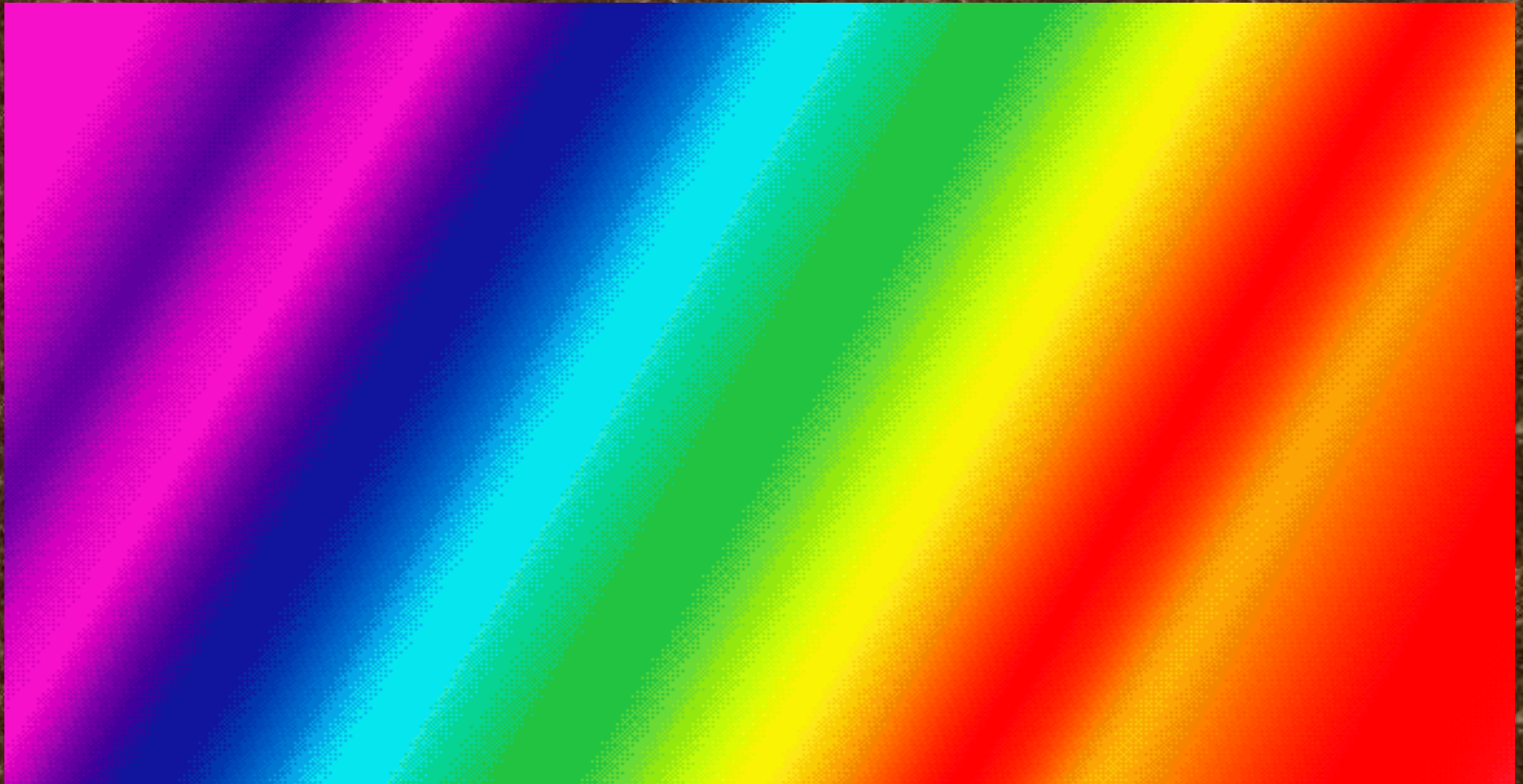

ΤΕΛΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

ΚΑΛΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ